

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului [L3-vésztoza], Nr 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decutu numai de la corespondenti regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v. a
Pre șiese lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . 12 „ „

Pentru Roman'a :

pra. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia si 30 cr. taca'sa timbrala pentru șiese-care publicatiune separatu. In loculu desohisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la

„FEDERATIUNEA“

pre patrariulu IV. oct.—dec. 1871.

DD. abonati, alu caroru abonamentu espira cu finea lunei curinte, septemvre, se binevoiesca a-si reinnof abonamentele celu multu pana in 8. octomvre, pentru ca estu-modu respectivii DD. abonati se pota fi feriti de irregularitati in primirea diuariului, era Administratiunea si Expeditur'a de complicatiuni, cari provinu d'in intardiatele insinuari la abonamentu.

Acei DD. abonati, cari sunt in restantia cu pretiulu de prenumeratiune, sunt rogati se binevoiesca a-si refu' socotelele catu mai curundu, pentru ca sum'a restantiilor e mare si Administratiunea ingreunata.

Totu-una-data rogamu pre DD. abonatii nostri se alature in epistolele de prenumeratiune, seu se lipesca de cuponele asemnateloru postale cate una adresa tiparita.

In fine avemu a face atenti pre DD. abonatii nostri, ca cu inceputulu patrariului venitoriu, respective dupa rentorcerea dlui Redactore, diuariulu nostru era va aparé de trei ori pre septemana, ca si mai inainte.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu cele d'in fruntea diuariului.

Redactiunea.

Pest'a, 21. sept. 1871.
3. oct.

Bonapartistii nu inceta de a prepará priu emissarii si conspiratiuni, pre biét'a Francia pentru una surprindere d'in partea ex-imperatorelui Napoleonu. Celu putienu sgomotulu si faim'a, ce se stracurara prin diuarie si tiera, de-si fure demintte pentru a se linise' opiniunea publica. paru a nu fi cu totulu nefundate, mai alesu considerandu-se caracterulu familie' imperatresci si in deosebi ivirea lui Bazaine d'in retragerea sa, candidatur'a lui Rouher, Haussmann, agitatiunea lui Piétri. etc. Tote aceste sume ni areta, ca Bonapartistii nu dormu, ci astepta nutuai momentulu accomodatu, in care se profite de ore-si cari discordie ale partideloru republicane si roiale, respective de departarea presiedinteli republicei. — Dar' vedemu cu bucuri'a, ca Francia, primindu ura oferta d'in partea unei gruppe condusa de banc'a Franciei, la care Rothschild participa cu 150 milioane, va fi in scurtu tempu in stare a platí Prussiei si a patri'a diumetate de miliardu spesse de resbelu, de-si tempulu cadentiei espira abie in lun'a lui maiu, anulu venitoriu. Acestu faptu atesta mai bine decatu ori-care altulu, creditulu celu mare si puterea morala a Franciei.

Germani'a se afla acum'a liniscita si tote lucrurile mergu in ordinea prescisa de constituinea imperiala. Numai miscarea religiosa, departe de a fi terminata, ie d'in di in di dimensiuni totu mai mari. Pre candu guvernulu vré se introduce in Prussi'a casatori'a civile obligatoria, ce'a ce ar fi una lovine grava pentru catolici si pedepsece pre preotii, cari pre bas'a dogmei infallibilitatii se punu in contradicere cu legile tieri, — in Munchu a avutu locu una demonstratiune mare d'in partea catolicilor vechi, cu carea ocaziune s'au votatu decisiuni, cari aru face onóre si tempuriloru in cari inquisitiunea mergeá mana in mana cu obscurantismulu, agitandu-se totodata si pentru una propaganda catolica catu se pote de energica.

Elveti'a se ocupa de presinte cu reform'a constitutiunii federale. Esperinti'a uniloru d'in urma a

aretatu ca este necessariu a se pune in armonia legislatiunile deosebite ale differiteloru cantone si d'a se creá unu singuru dreptu pentru afacerile comuni ale confederatiunii. Intre cestiunile ce se discuta asta-di cuprindu locu : legislatiunea civile, codicele judiciaru, armata si puterea civile. — Adunarea marelui consiliu a insarainatu una comisiune spre a-i face unu raportu in privinti'a propuneriloru facute de consiliulu de statu alu cantonului Argovi'a, relative la cestiunea cea d'in urma. Comisiunea argoviana propuse adeca : separatiunea absoluta a besericei si a statului ; libertatea toturoru confessiuniloru d'a se constitui in comitete religiose si d'a se administrá fara intrevenirea autoritatii civile ; starea civile : casatoriile, nacerile si immormentariile, lasata in man'a comuneloru ; escluderea invetiamentulu religiosu d'in scolele publice ; secularisarea averiloru monastiresci, cu obligatiunea pentru comune d'a ajutá cu veniturile loru trebuintele differiteloru culturi.

Acum'a se ne intorcemu la Austri'a, unde se petrecu atatea fapte demne de insemnatu. Slavii de aici voru cu ori ce pretiu se scape de sub presiunea si preponderanti'a nemtiesca, radienata pre puterea fortiei, cu tote ca slavii sunt in maiortate considerabile. Pentru a se pune una-data capetu neintielegeriloru si frecariloru intre differitele natiunalitati, guvernulu lui Hohenwart presintá dietei boeme unu proiectu de lege intitulatu „Proiectu de lege a natiunalitatiloru.“ Articululu 1. alu acestui proiectu dice : „Populatiunea ceha si nemtiesca are in tote relatiunile vietiei publice si civile unu dreptu egalu la respectulu, la padirea si desvoltarea particularitatiloru loru natiunali, mai cu sema in cea ce privesce limba loru.“ Art. 2. preciseza principiulu formulatu in articululu d'antaiu, aplicandu-lu la cate-va casuri particulari. Art. 3. dispune ca tote legile trebuescu promulgate in cele doue limbe, ceha si nemtiesca ; in diet'a bcema deputatii se potu servi, dupa conventiile loru, de un'a seu de alt'a d'intre cele doue limbe ; tote comunicatiunile guvernului inse trebuescu a se face atatu in limba ceha, catu si in cea nemtiesca. Art. 4. stabileste, ca conscrierile electorali si administrative trebuescu se arangeze astu-feliu, incatu fia-care canscriere se nu cuprinda decatu comunele ce apartienu la aceea-si natiunalitate ; limba oficiala va fi determinata in fia-care comuna de cãtra municipalitate. Art. 5. adauge, ca in ori-ce comuna, in care a cinci-a parte a populatiunii apartienu unei natiunalitati differite de cea a maiortatii, limba acestei minoritati va poté fi intrebuintiata, in modu subsidiaru, in tote actele vietiei publice. Articlii 6—9 estindu acestu principiu si a supra districteloru, stabilindu regulele pentru diversele autoritati. Art. 10. prevede una novatiune de importantia forte mare, dicundu : „Pentru a padí inviolabilitatea drepturiloru celoru doue natiuni, diet'a va fi imparfita in curie natiunale.“ Art. 11. statoreste modulu compunerii acestoru curie, d'intre cari un'a va fi formata d'in deputati cehi, si ecalata d'in deputati nemtiesci. Mai este apoi de insemnatu art. 14., care vorbesce despre delegatiunea Boemiei la parlamentulu centralu. Dupa articululu acestu-a, celu putienu a trei-a parte d'in membrii acestei delegatiuni trebuescu se fia alesi de cãtra curi'a ceha, si celu putienu a patri'a parte de cãtra curi'a nemtiesca. — In fine avemu a inregistrá, ca acestu proiectu de lege evita d'a intrebuintiá numele de Reichsrath pentru parlamentulu centralu.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 27. sept. 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 1 1/4 ora d. m. ; d'intre ministri sunt de facia : Tóth, Pauler, Kerkapoly si Bittó.

Dupa autenticarea processului verbalu d'in siedinti'a precedentu, notariulu camerei magnatiloru presenta nuntiulu, prin care se aduce la cunoscinti'a camerei reprezentantiloru ca camer'a magnatiloru a acceptatu proiectele de legi despre imprumutulu de 30 milioane si despre creditulu suplementa-

riu alu ministrului de justitia. Proiectele de legi se voru asterne Majest. Sale spre sanctiunare.

Presiedintele anuncia mai multe petitiuni i apoi cere autorizare de la camera, spre a poté publicá alegere noua in loculu deputatului Paulu B o r o s, care, fiindu denumitu de presiedinte la tribunalulu d'in Satu-Mare, si-a depusu mandatul. Camer'a lu-auctorizeza si astfelu

Siedinti'a se redica la 1 3/4 ore d. m.

Siedinti'a de la 28. sept. 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a de asta-di la 11 a. m. — Processulu verbalu alu siedintiei de ieri se autentica fara nice una observatiune.

Eduardu Horn presenta una petitiune subscrisa de mai multi locuitori pestani, prin carea ceru introducerea catu mai curundu a casatoriei civile. Acesta petitiune, d'impreuna cu cele-lalte cari au mai incursu seu s'au prezentatu in acesta siedintia, se transmite comisiunii petitiunarie.

Ministrulu presiedinte Iuliu Andrássy presenta camerei proiectulu de lege despre imprumutulu de 30 milioane, sanctinnatu de Majest. Sa, si roga camer'a a-lu publicá.

Ministrulu de finacie C. Kerkapoly, in cointielegere cu ministrulu de justitia, asterne unu proiectu de lege, dupa care are se se scada d'in darea directa atatea percente, cate correspundu acelei sume, carea statulu, in anulu 1870, o a datu juredictiuniloru spre acoperirea esegintieloru administratiunii publice. Proiectulu de lege d'impreuna cu trei accluse se va transmite comisiunii financiare.

In urm'a acest'a Colomanu Ghycz y si-retrage proiectulu de resolutiune, referitoriu totu la acesta cestiune.

Presiedintele anuncia apoi siedinti'a viitoria pre 28 octomvre si cu acest'a

Siedinti'a se redica la 11 1/2 ore a. m.

Reportulu Comisiunei

asupra

manuscripteloru d'in traductiunea comentariiloru lui „Iuliu Cesare“ de Bello Gallico.

(Urmare*)

De nu mi-ar fi tema, Domniloru, a ve obosi preste mesura prin acesta lectura, d'in care ve poteti totu-si convinge cu catu de pucina crutiare au fostu despicate de cãtra comisiune, lucrãrile prezentate in concursu, asiu poté-o prelungi mai departe ; dar' credu, ca si cu atãta am atinsu cu indestulare scopulu doritu si ca domniele vostre ati dobenditu convictiunea, ca printr'una analiza, intr'astu modu amanuntita si indreptata a supra unei mare parti a cãtoru patru manuscriptele, comisiunea a potatu se adune unu numeru destullu de insemnatu de observatiuni, spre 2-si fi formatu una opiniune consciintiosa si completa despre meritele fia-carni-a d'in elle.

Astfelu ea a potutu judecá pre deplinu in ce relatiune stã fia-care traductiune in parte, cãtra testulu originale allu autorului si totu-de-una-data s'a incredintiatu despre meritele fia-carei-a in raportu cu cellea-alte. Prin urmare, ea s'a pusu in positiune de a opiná de-una-data a supra celoru doue principali conditiuni ce se ceru de la concurrenti, adeca pre de una parte, de a reproduce cu essactitate cugetarea si chiaru caracterulu litterariu allu autorului, era pre de alt'a de a scrie intr'una limba romanesca carata si allessa.

Acestu modulu comparativu i-a fostu cu atãtu mai multu de ajutoriu, cu catu nici un'a d'in traductiunile presentate n'a insustu calitati de acellea eminente, cari se satisfaca de indata tote cerintiele unui cetitoriu romanu cunoscutoriu de a sa limba si dedatu cu stilulu lui Cesare. S'a constatu d'in contra, nu fara parere de reu, ca tote s'au tienutu mai preste totu loculu intr'unu felu de reserva d'inaintea formeloru usitate de autorulu latinu, si ca elle au cautatatu mai multu a-si conduce frazeologia de pre una sintasse, departata de cea latina, chiaru si acolo unde spiritulu limbei usuale a romaniloru i-ar fi condussu de sine-si dreptu pre callea batuta de istoriculu romanu.

Una tendentia asié de gresita provine, dupa observatiunile comisiunii, seu d'in deprinderea ce a luat majori-

*) Vedi Nr. 92, 93, 94, 95 si 96 ai „Fed.“

Adunarea pregătitoare

pentru

Congresului diuaristiceii romane.

Adunarea pregătitoare pentru „Congresul diuaristiceii romane” constituită în București din diuariele: „Trompetă a Carpatilor”, „Columna lui Traian”, „Telegrafulu”, „Poporul” și „Opiniunea Publică”, s'a întrunit în două ședințe, la 4. și la 6. Septembrie curent, în localul redacției „Telegrafului” și alegându-si biroul, compus din d. N. Ath. Popovici, unu din delegații „Columnei lui Traian”, și presidinte, și d. Gr. G. Tocilescu, unu din delegații „Telegrafului” ca secretar, a desbatut și a stabilit următoarele preliminare în vederea Congresului diuaristiceii romane:

I.) Voru fi admise la Congresu, toate organele romane de publicitate din întreaga Dacia, afara de diuariele umoristice.

II.) Fia-care organu de publicitate are facultatea de a si-tramite ori câți delegați, avendu inse câte unu singuru votu fia-care d'între diuarie.

III.) Biurul definitivu alu Congresului se va alege din persoane straine diuaristiceii.

IV.) Ședințele voru fi publice.

Desbaterile se voru dá publicității.

V.) Concluziunile Congresului nu se voru supune sancțiunei intrunirilor publice.

VI.) Ori cari aru fi aceste concluziuni, diuariele remase în minoritate nu voru fi espuse la nici o recriminațiune.

VII.) Localul intruniri Congresului va fi sal'a Ate-neului Romanu din București.

VIII.) Congresulu va fi convocatu pentru din'a de 1 Octomvrie, anul curentu, de către biurul acestei Adunări pregătitoare.

Se explica că d. reprezentante alu diuarului „Poporul”, crediendu de atributiunea adunării pregătitoare numai otarirea dilei și a locului, candu si unde se se tiena Congresulu, s'a abținutu la discușiunea și votarea tuturor celorlalte puncte stabilite prin majoritatea diuarilor prezente.

Presidinte, N. A. H. P. O. P. O. V. I. C. I.

Secretariu, G. R. G. T. O. C. I. E. S. C. U.

Provocațiune către invetiatori gr. cat. romani din dieces'a oradana, în caus'a înființării unui fondu viduo-orfanulu.

Daca căutăm pucinu la trecutu și lu asemănămu cu prezentele, trebuie să marturisim, că din'a de 5. septembrie, — fiindu adunati la cursulu suplementariu — fu una din momentosa pentru toti confratii invetiatori din dieces'a gr. cat. romana oradana, avendu norocirea d'a vedé în mediloculu nostru pre on. dnu Artemiu Siarcadi, inspectoru scolaru alu comitatului Bihoru, care, după terminarea prelegerii, se sui pe catedra și ni vorbi și îndemnă la înființarea unui fondu viduo-orfanulu. CREDU că această din momentosa nu se va poté descrie mai bine, decâtu comunicandu in sa-si vorbirea însufletitoria și petrun dietoria a dlui inspectoru.

Éta dara vorbirea:

„Domniloru! Câte-va dñie inca, și acestu cursu suplimentariu va espiră. Nu știu, domniloru invetiatori, ore în aceste pucine dñie, de candu sunteți la olalta, vorbitu-ati, descriu-ati anul altui-a: că cu câte neajunsuri, cu câte necasuri și suferințe trebuie să ve luptati că să poteti casciga pana de tote dilele familielor dvostre, că să le scapati de mortea cea înfioratoria, de mortea fometei. Pote că din mai multe privințe și unulu și altulu s'a sfinitu a atinge această corda delicata, și asié ca n'a fostu obiectulu discușiunei dvostre, precand, după parerea mea, eră de doritu că să discutati o calamitate atâtu de mare, cautandu vrenu espedientu prin care acestu necasu ar poté de-si nu cu totul delatură, dar' celu pucinu micșioră.

Tenerulu, până ce nu si-scutura inca pravulu scolei de pre incaltămintele sale, fantasedia, face planuri gigantice, și-colozeza venitorulu seu cu colorile cele mai viue și placute, visădia, și numai după ce pasiesce în vietia, după ce trebuie să deé frontu și peptu cu necasurile ce lu impresora, numai atunci vede și cunosce: că viitorulu celu ferice ce si-l'a nălcitu, a peritu că o fantasma, că unu bulbucu, s'a nimicitu. Da, că-ci unde cauta adăpostu află lupte amare, în locu de recorela lu strapunge arsiti'a sorelui; planurile, fantasiile, nălcirile, visurile sale cele dulci, placute și frumoșe, au disparutu că aburii dinaintea sorelui, și suferințele, amariciunile, necasurile și luptele continue cuprindu locul lor. Ah! dar' trecu și aceste! inse dorero ele te petrecu, te insotiescu, te încungiuja — fără speranția de a te poté desface de ele — până la momentu.

Éca icona cea adevărata a vietiei; deci lupta, lupta continua e partea, e sortea noastră; să ne luptăm dar' barbatescu și să nu ne lasăm să fimu cufundati, cutropiti în abisulu peritiunei, ci să căutam espedientu prin cere amu poté micșioră reulu ce ne coplesiescu până la perire, la nimicire.

Domniloru! în societatea omenesca fie-cine ocupa ce-va locu, si-are puseșiunea, caracterulu seu.

Mai multi inși de aceea-si sorte, de aceea-si puseșiune, de acelu-asi caracteru, formedia intru sine o clasa, o so-

cietate — asié dñcundu — mai restrinsa; p. e. ici vedem clasa, societatea fabricantiloru, comerciantiloru, industrialiloru; colo clasa, societatea dileriloru, plugariloru, și asié mai de parte. Astfelu și invetiatorii, că atari, după puseșiunea și caracterulu loru formă dia între sine o societate, o clasa asié numita a invetiatoriloru. De nici o societate mai restrinsa nu sunt legate atât speranție, dar' nici se pretinde atât, cătu dela această societate, pre candu nici o clasa nu e în mai miserabila stare, nu s'a luptatu cu atât necasuri și suferințe, că chiaru cas'a invetiatoriloru.

Vorbescu în adinsu despre sortea invetiatoriloru romani. Dela acesti-a, patria, natiunea, superioritatea acépta minuni; pre candu dñsii stors de suferințele cele amare, în seraci'a loru, legati de glia, desperati de viitorulu familielor, nu știu unde să-si plece capulu. Ingrigirea despre îmbunătățirea sortei loru, mai alesu viitorulu viduo-orfaniloru loru e lasatu pradă și jocarla viforeloru fortunose.

Cine să-si mai bata capulu de dñsii!

Nu e mirare dara, că cele mai multe familie invetiatorești, succumbendu capulu loru, s'au ruinatu cu totul!

„Ajutati-ve singuri și si domnedieu vi va ajută”, e a dicala vechia!

Aplicati-o.

Domniloru! în lumea de acum'a tote întreprinderile au unu avantaju, ieu unu sboru minunatu numai și numai prin intrunire, înscire, prin concentrarea poteriloru banali, ce nu poté duce în sfirsitu partile singurate, poté totalitatea membriloru intruniri, însciti; p. e. călile ferate, navigatiunea cu aburi, institutiile de creditu, de economie și asigurare, casele de pastrare, reuniunile, asociatiunile de cultura, cu unu cuventu tote institutiile filantropice au de basa, sunt întemeiate pe înscire, intrunire. Si éta devenit la tem'a propunerei mele.

Deci ve întreb, cine ve opresce, cine vi stă în cale, de nu ve intruniri, de nu ve însciti? cine ve opresce, cine vi stă în cale, de nu ve concentrati poterile banali cu scopu de a adună unu fondu viduo-orfanulu pentru familiile dvostre? Cugetati dora că sunteți seraci la o întreprindere atâtu de grandiosa? E bine, începutulu va fi greu; inse să ve imbarbateze cugetulu, că se mai afla omeni cu morala, omeni marimimosi și binefacutori, cari, petrunsi de necesitatea înființării unui asemenea fondu, prin ofertele, prin legatele loru, voru marî în modu considerabilu fondu înființatu din denarii dvostre.

Cadrulu proiectulu meu ar' fi urmatorulu: Domni! Vostra, sub nume „de reuniune și înscire a invetiatoriloru romani Bihoreni”, ati formă o societate cu scopu de a fundă unu fondu viduo-orfanulu. (Să traiesca.) Aci se nască întrebarea: ore numai domni-a-vostra invetiatorii gr. cat. de sine, ori intruniri cu fratii dvostre, cu invetiatorii romani gr. orient. din comitatu, să fundati acelu fondu viduo-orfanulu? Eu asi fi pentru ast'a din urma; inse daca din mai multe considerante fusiunea acésti-a n'ar' fi cu scopu, atunci aru fi de doritu: că toti invetiatorii romani din tote dieces'a gr. cat. oradana să ve însciti spre acestu scopu.

Firesce atunci și nomenclatur'a societății s'ar' schimbă.

Deci ar' trebui să alegeți unu comitetu centralu interimalu pentru elucrarea statutelor; și, de-ora-ce statutulu reuniunii invetiatoriloru romani din Selagiu sunt degiă aprobate de înaltulu ministeriu, Comitetulu ar' procură acestu și de ar' fi de lipsa le-ar' modifică după cerințele și realitățile nostre locali; astelulu s'aru poté procură și alu statute de la alte societăți filantropice de acestu soi.

În privința sumei, ce fiesce-care invetiatoriu, că membru alu acestei societăți, ar' avé a o refuî în totu anu, cugetă că ar' trebui să se ficsedie celu pucinu 3 florini în anu, adeca după ce cutarele ar' fi fostu 3 ani de dñie membru activu alu societății, veduv'a și orfanii remasi după dñsulu aru poté contă numai după ace'a la ajutorulu fondulu.

Mai încolo ar' trebui statoritu, că după espirarea celor 3 ani, în cei 10 ani urmatori, din ratele anuative încuse numai diumetate să se folosesca spre ajutorarea viduo-orfaniloru, éra cealalta diumetate să se adauga către capitalulu înalienabilu.

După espirarea și a acestoru 10 ani, va remană în voi'a și considerarea societății a deliberă: ore atunci învoi-se-va că tote ratele, ofertele, interesurile, cu unu cuventu tote veniturile anuale să se imparta între viduo-orfani, ori că pentru marirea fondulu și atunci o parte din aceste venituri să se adauga către capitalu.

Comitetulu centralu interimalu înscarinatu cu elucrarea statutelor, după ce va fi gatatu operatulu seu, — de-ora-ce dumnea-vostra a casa în respectivele protopopiate ati formă totu atât sub-comitete — acestu operatu ar' submite apretiuerei domniei dvostre spre censurare și judecare; și numai după ce majoritatea absoluta a sub-comitetelor se va fi pronunțatu, se va fi învoitu cu redactarea acelor statute, numai atunci se va substerne ministeriulu pentru dobendirea naltei aprobări. După sosirea înaltei aprobări, comitetulu în tempu acomodat, candu fără detrimantulu invetiamentulu invetiatorii s'aru poté înfaciși pentru constituirea definitiva, va convocă o adunare generala, în ale carei mani va depune mandatulu seu. La adunările generali, pentru usiorarea celor îndepartati și pentru micșiorarea șeselor, s'ar' poté practisă modalitatea, că sub-comitetele respective să se reprezentie ori prin delegați, ori și prin scri-

tatea scriitoriloru, cari vietuiescu în Romani'a libera de a-si conformă neîncetatu fraseologi'a loru cu cea a limbii franceze, chiaru și candu acésti-a n'ar' fi cu totul conforma cu datinele graiului romanescu, s'eu din neîndemănarea ce încerca multi barbati culti, mai allesu în provinciile romane alle Austriei, de a se servî în scrisu cu limb'a romanescă, ast-felu precum este rostita de poporu, și din necumpetatulu usu ce, spre a o înnobi, ei se credu nevoiti a face de prepositiuni acesorie, de locutiuni adverbiale, de neologismi insoliti și fără de necesitate reale, cari tote acestea înspaimenta urechi'a ascultatorulu, și producu că unu siru de nedomeriri în întielesulu fraseloru.

În casulu de facia, prim'a observatiune se applica mai cu seama la Ms. lit. A., carele inse, pre langa una asemenea tendentia gresita, prezinta calități essentiali de stilu, ce punu pre autorulu lui în acésta privința mai pre susu de cei-alți trei concurrenti.

Ms. lit. B. se resimte și ellu adesea de influența predominantă adi în Romani'a, a limbii franceze și comisiunea a fostu chiaru forte surprinsa de a gassi într'insulu frase, ba și capitole întregi, tradussa cu cea mai mare fidelitate, nu de pre testulu latinu, ci de pre traductiuni franceze (spre essemplu Cartea II. capitolu 22, tradussa de pre versiunea franceza a lui Loindre). Acestu faptu ar' fi decisiv-o a respinge cu totul Ms. lit. B. daca ellu n'ar' fi înfacișiatu calități de alta natura, cari rescumpera asemenea procedere prejudiciose litteriloru romane, fără inse de a le și scusa.

Abaterile de la stilulu lui Cesare sunt de una natura differita în Ms. lit. C. Autorulu, preocupatu fără pregetu de întielesulu testulu, a depusu cea mai laudabile silintia spre a nu perde din traductiunea sa nici cellu mai micu amanutu din ideele cuprinse în scrierea lui Cesare; ellu inse a sacrificatu cu totul atât energi'a și limpedea concesiune a autorulu latinu, câtu și eleganti'a daca nu și puritatea limbii romane.

În fine manuscriftulu care, la prim'a vedere, s'ar' paré că a corresponsu mai pre deplinu la condițiunea ceruta de la traducatori, de a urmă pre câtu se pote mai cu fidelitate mersulu stilulu din originale, este Ms. lit. D; în adeveru sunt printr'insulu locuri în cari frasele latine ar' paré că se afla stereotipate în limb'a romana, dacă chiaru și acolo elle n'aru fi adesea maculate printr'una tiesetura nemaiestrita de prepositiuni și de adverbie, cu totul prisositorie. Apoi éra totu în acestu Ms., pare că însu-si autorulu si-ar' fi luat sarcin'a de a strică cu totul efectulu destullu de multiamitoriu ce produce essactitatea sa intemplatoria, ellu forte desu se perde în perifrasi; atunci totu sirulu compunerei originale se afla resturnatu și multe espressioni latine se gassescu tradusse prin gramadiri complesse de cuvente, caroru-a mai adesea li lipsesce chiaru și calitatea de a coprinde întielesulu deplinu alu dñcerei astfelu despicate.

Până a nu resumă opiniunile comisiunei a supr'a punctulu întâiu alu cercetăriloru sale, adeca a supr'a modulu cu care concurrentii s'au tienutu mai multu s'eu mai pucinu apropiati de stilulu lui Cesare, me semtu detoriu a face mentiune despre esplanțiunile ce duoi din concurrenti au datu în prefatiunile loru, a supr'a metodeloru adoptate de d-loru în traductiune.

Autorulu Ms. lit. A., dñce că: „în traducere n'a cautatu că frasele să variede, ci s'a tienutu mai multu de testu, crediendu că numai aslu-felu s'aru poté reproduce în traducere calitățile originalulu.”

În acésta declaratiune, comisiunea crede a recunosce și unu excessu de modestia și una pretentiune nu totu d'a-un'a justificata; ea a constat în Ms. lit. A. una varietate de frase destullu de satisfacatoria, o legatura de stilu, care face că lectur'a acestei traductiuni să fia facile și placuta; dara din nenorocire, acestu resultatu e adesea imbinatu cu una pré mare departare de la formele testulu originale, astu-felu în câtu cetindu acestu manuscriftu, se pare cui-va că are dinaintea sa una istoria a resbellulu gallicu, scrișsa romanescu într'una limba yiora și forte ci tétia, dara în care se perde una parte multu pré însemnata din caracterulu propriu alu scrierii lui Cesare. Să nu se crédia inse, că meritele recunoscutu în Ms. lit. A. sunt obtienute chiaru prin acellu mersu independente alla stilulu seu, că-ci din contr'a acolo frasele dintr'insulu sunt mai curgătoare și mai bine tiessute, unde și traductiunea stă mai aproape de simpl'a și placut'a curgere a testulu latinu.

Trebuie să adaugem, că traductorulu Ms. lit. A. a socotitu de cuviința a primî pentru cea mai mare parte din termenii tehnici de arte militaria, dñcerele mai tote francesse ce sunt întrebuintate asta-di în armat'a noastră; și nu ne potemu oprî de a ni aretă parerea de reu pentru acésta pucinu nemerita ideea, că-ci profusiunea termeniloru de asemenea natura dá una fisionomia neplacuta chiaru și acelor locuri, unde traductiunea e mai essacta, unde stilulu e mai corect. Inlaturandu-se acele dñcere francesse, cari n'au nici unu cuventu temeinicu, spre a se introduce în limb'a romana, și cari mai pucinu poté a-si avé locul în traductiune dintr'una limba care si-are termenii proprii ai sei, traducerea din Ms. lit. A. ar' remané una scriere romanescă recommendabile, carei-a neaperatu lipsesce multu din concesiunea și eleganti'a de stilu alle lui Cesare, dara care în genere reproduce, în limb'a noastră, ce-va din lin'a corectiune a ilustrulu scieterin.

(Va urmă).

Aradu, in sept. 1871.

(Cătra Domnii invetiatori d'în Banatu-lu-Timisianu.)

Nu-mi este scopulu a dispută dacă este edeveratu s'eu ba ce ati disu domni-a-vostra intr'unu numeru alu acestui diurnalul pretuitu despre comisiunea senatului scolaru, menita pentru esaminarea domnielor vostre, ci vreu numai s'observu, că atâtu cele dise mai înainte, câtu si cele ce respundet' Dlui Dr. Vasiciu in Nr. 86 alu „Federatiunei“ — au causatu dorere in anim'a publicului nostru; dar', Dloru, e lucru tristu candu noi insi-ne luamu arma contra nostra cu carea aducemu discordia, ura si morte in midilocu nostru; nu ni e destulu că suntemu apesati d'în tote părțile, ci inca ne mai despartim si noi de oalta că s'ni fie si mai reu; ac'est'a este intru adeveru tristu, si trista ni va fi perirea nostra, trista perirea filoru nostri!

Ati condamnatu si condamnati, Dloru, esamenulu de cualificatiune, si diceti că elu nu este de nici unu folosu: ac'est'a este o parere forte gresita, că-ci, Dloru, dacă elu nu aru fi de folosu, atunci reprezentanti'a clerului si poporului nostru nu ar fi staveritu acestu principiu in statutulu nostru organicu, si dacă n'ar fi de nici unu folosu, atunci intru adeveru nu s'ar fi sancționatu acelu punctu. Nu ve face, Dloru, nime de risu, pentru că depuneti esamenu de cualificatiune, că-ci totu omulu recunosc, că numai atunci pote s'infloresca o natiune, dacă are omeni cualificati; numai atunci va inflori scol'a nostra si numai asiè se va bucură natiunea, dacă va vedé in midilocu copiloru pre invetiatoriulu cualificatu.

Poteti fi convinsi, că Dnii membri ai comisiunei d'în cestiune nu participa prè bucosu la esamenele aceste; că-ci precum vi este greu Dnielor vostre a parasî famili'a si lucrurile domestice, tocmă asiè de greu este pentru Dni'loru a veni-nu odata că Dni'a-vostra, ci mai de multe ori la Aradu parasindu cele de a casa si siedindu aici cu septemanele, fără a li — se solvi spele de caletoria, si fără nici unu diurnu.

Ve provocati la invetiatorii de alte confesiuni că sunt in mai buna stare decâtu ai nostri: ast'a nu este caus'a superiorității, ci este mandri'a invetiatoriloru respectivi, că si-cunosc misiunea lor, sunt adeverat'a lumina a poporului, au plantatu cultura in poporu, si poporulu cultu respaltesce sudorile invetiatoriului diligente si cualificatu. Alte confesiuni nu porta frica că in scol'a loru va intră confesiunea nostra, dar' noi cu invetiatorii si omenii nostri ne tememu că va cadé petr'a confesionalismulu d'în fundameatulu scolei nostre; ne tememu cu atâtu mai v'rtosu, că-ci si d'ni'a-vostra o diceti, — si dacă va fi asiè, atunci chiaru ne va ride lumea, că-ci nu amu sciutu pastră unu dreptu ce ni-lu dă legea, nu ne-amu sciutu folosî de unu statutu organicu, că si care la alte confesiuni nu existe, si atunci invetiatorii nostri chiaru nu voru avé nici atât'a onore, câtu au asta-di, si éta timpulu candu se voru sustiené sub siopronele birturiloru, precum ati facutu-o si d'ni'a-vostra.

Intru adeveru v'ati facutu ridiculi, aretandu lumii că nu sunteti in stare a depune unu esamenu de cualificatiune d'în praes'a ce ati cascigatu-o in calitate de invetiatori, cu tote că mi concedeti a vi-o spune — esamenulu dloru-vostre este celu mai simplu in lumea acesta, ci elergati câte cu 40—50 fl. pre la membrii comisiunei că s'ni fite siguri că veti reesi; dar' se va ride si mai tare publiculu nostru candu va audî, că invetiatorii d'în Banatu — onora celoru exceptiunati — candu este vorb'a de vre-o alegere de invetiatoriu, mergu la inspectorulu confesionalu câte cu 2 bancnote de 50 fl., numai s'ni fia caudiatu, si fresce inspectorulu nu i primisce, că-ci de o parte scie că in modulu acestu-a nu va inflori scol'a, éra de alta parte nu lu pote candidă, că-ci nu are cualificatiunea receruta, si candu inspectorulu vine la alegere, respectivulu dnu invetiatoriu substitutu rescola poporulu asupr'a lui, încâtu abiè si-pote mantui vietia: asiè s'a intemplatu la d'ni'a-vostra in Banatulu-Timisianu.

Deci, Dloru, nu este timpulu certelor, ci este tempulu unirei; s'ne unimu cu totii in simtiu si cugetu, s'implinimu cu anima liniscita ce'a ce ni dicta legea si mintea sanetosa, s'fimu gat'a a suferi ori-ce pentru natiunea nostra: si atunci cu fala veti portă lumin'a aprinsa intre scolari si parinti, că-ci numai prin unire si contielegere vomu poté salvă onorea natiunei si numele nostru de romanu.

Ci . . . I . . .

VARIETATI.

*(Societatea „Transilvania“ d'în Bucuresci) Cime d'în cetitorii „Fed.“ nu cunosc acestu institutu binefacutoriu? carele la initiativ'a unui zelosu fiu allu Daciei superioare, prin ajutorie benevole ajunse in câti-va anni a fi unu d'în celle mai insemnate institute de educatiune. Societatea „Transilvania“ are asta-di unu fondu de una sutu si diece mii de lei (franci) adeca atât'a câtu are „Associatiunea transilvana“ si sustiene cu stipendie — mai mari decâtu cellea cunoscute până acum — siese teneri la osebitele schole mai innalte a le Italiei, Franciei, Belgiului.

Comitetulu societatii „Transilvania“ tienù domineca 12/24 Sept. siedintia publica pentru

distributiunea stipendiiloru vacanti. — Membrii Comitetului si alti membri (onorari) se adunara la locuint'a Dlui Presiedinte A. P. Ilarianu si la 2 ore d. m. siedintia se deschise.

Se dede cetire reportului Comisiunii (insarcinata a drege list'a candidatiloru) apoi se cel processulu verbale allu comitetului „Associatiunii transilvane“, prin care se recumendă mai alesu trei tineri propusi de acellu comitetu. Mai de parte se ceti Scrisorea Comitetului societatii literarie d'în Cernauti, prin care se recumendă cu multa caldura unu teneru d'în cei doi concurenti d'în ducatul Bucovinei. In fine se cetira si petitiunile (mai multoru teneri) intrate de a dreptulu la societate.

On. Directiune a „Associatiunii d'în Aradu“ au escellatu prin rarulu tactu si actu de cortenire d'a nu respunde neci la provocarea ce s'a facutu in scrisu, ba neci chiaru la depesi'a telegrafica ce i-se adresasse, că s'binevoiesca a respunde dacă au petitiunata vre-unu teneru s'eu ba?

In anulu trecut Directoratulu acestei Associatiunii in decadint'a, nu se sfiese a divulgă un'a minciuna oficiala, afirmandu, că la d'ins'a n'ar fi petitiunatu neci unu teneru, cu tote că despre unulu se sele de siguru, că dupa ce fû ascunsa si tainuita petitiunea lui, directiunea i mai tienù unu annu de d'ille si testimoniele ce le allaturase la petitiune, impedecandu-lu astfelu pre bietulu teneru nu numai de concursulu de annu, ci si de la cellu de estempu. Tenerulu este unulu d'în cei mai buni si este forte lipsitu. Publiculu s'judece ac'esta purcedere necalificabila, precum au judecatu până acum activitatea acellei „Associatiunii“ si a admirabilei sale Directiuni.

Éca vi impartesiescu list'a teneriloru stipendiati de către Societatea Transilvania d'în Bucuresci:

1.) Artemiu A n d e r c u d'în Borsi'a in Maramuresiu (cu votu unanimu, dar' cu ore-si care conditiune) cu stipendiu de 140 galb. Locu de studiare Itali'a s'eu Belgiu.

2.) Teofilu O l i n e s c u (Olinski) d'în Bucovin'a (cu 4 voturi, contra 3) stipendiu de 150 galb. Locu de studiare Itali'a, Francia.

3.) Iosifu P o p e s c u d'în Sacelle in Transilv. (cu votu unanimu) stipendiu 140 galb.

4.) Nicolau G a l e a d'în Transilv. (d'în comit. Turdei) cu votu unanimu, stipendiu 150 galb.

5.) Nicolau F a g a r a s i a n u d'în Dragugusi, Transilvania (votu unanimu) stipendiu 70 galb. Locu de studiare Vien'a, până ce plinindu annulu de milita va poté in allu II. annu a merge s'studieze in Itali'a.

La annulu viitoriu societatea va avé a distribuf numai unu singuru stipendiu.

*(Prin indurarea Dlui Bittósi a companiei dsale sau numitu inca duoi romani de presiedinti la tribunalele de prima instantia.) — Foi'a oficiale de la 30 septemvre scose la lumina si a dou'a seria de presiedinti la tribunalele de prima instantia. Ministrulu de justitia ungurescu si-a aretatu si cu ac'esta ocaziune generositatea facia de romani in tota goletatea, că-ci si acum, că si in rondulu trecut, aflămu in sirulu celoru denumiti si pre doi romani, adeca: Dlu Nicolau S i u s t a i, presiedinte tribunallu districtualu in Fagarasiu, este numitu de presiedinte la trib. de I. instantia d'în Sigisior'a; apoi Dlu Georgiu L a s l o, presiedinte actualu la tribunallu urbarialu d'în Deesiu, este numitu de presiedinte la tribunallu d'în Turd'a. — Va se d'ica, romanii transilvani, adeca majoritatea locuitoriloru d'în ac'esta nefericita tiera, au cu totulu totu 4, di patru siefi de tribunale. Totu asiè de desconsiderati au fostu si romanii d'în părțile anesse, Banatu si cele-lalte părți ale Ungariei locuite de ei. Care s'fia ore caus'a aceli nedreptati? De siguru consideratiunile politice nu potu s'fia, pentru că justitia n'are nimicu de a face cu politic'a. Prin armare caus'a adeverata a acestei nedreptati nu pote s'jaca in alta-ce decâtu in impregiararea, că s'eu n'au competatu alti romani apti si calificati pentru ocuparea acestoru posturi, s'eu dacă au competatu, au fostu desconsiderati. Prim'a possibilitate n'are locu, pentru că dupa informatiunile ce le avem, noi amu fi in stare a numi cu numele pre mai multi barbati romani, cari au competatu si cari chiaru si inaintea unguiloru trecu de cei mai buni juristi. — Remane deci a dou'a impregiarare, si ac'est'a este, că romanii au fostu desconsiderati. Noi prin ac'est'a nu voimu s'ne plangemu de nedreptatea unguresca, nu, pentru că amu sciutu, că ei si asta-di, candu vorbescu si scriu unguresce, totu asiè de unguiri singuri indreptatiti sunt, că si atunci candu vorbiau si scriau latinesce, si astfelu nici că amu asceptatu mai multu de la d'insii. Ce voimu noi inse este, s'aretămu acelor fii ai natiunei romane, cari ambla s'capete posturi de la unguiri, că tote nesuintiele lor sunt in daru, si asiè mai bine si mai consultu ar fi, atâtu pentru interesele lor personale, câtu si pentru caus'a nationale dacă ei aru renuncia odata la ac'esta mania si aru caută s'ni castige pana de tote d'illele alte prin mediuloce oneste si independente.

amendu ori si care sub-comitetu de atâte voturi câtu invetiatori participanti are d'în sinulu seu. De sine se intielege, scoatele anuale s'ar' dá publicității prin foiele patrioti-romane.

Éta, Domniloru, cadrulu angustu alu infiantandei pri. Va opină unulu s'eu altulu d'într'e d'ni'a vostra, pentru ce s' ve apucati de unu lucru atâtu de gigan-tu, candu familiel vostre nu voru gustă fruptele lui. Dreptu, că fruptele acele in asiè mesura precum ar recere, familiel vostre nu le voru gustă, inse ac'est'a s'nu desguste, ci chiaru d'în contr'a s' ve imbarbatadie la actiune solida, seriosa si matura. Vedeti, chiaru intieglu familielor vostre pretinde imperativu s' ve apucati de fundarea acestui fondu viduo-orfanulu, si dacă m'a la inceputu n'ar corespunde pre deplinu cerintiei si familielor vostre, éta acolo sunt fiii, consangeni vos-cari vi voru urmă in officiele vostre; d'insii, amblandu o cale ce până acum'a a fostu necunoscuta si neambla, inse acum'a croita si încātu-va asemanata de D. vostra, si usioru, mai cu inlesnire si eficacitate voru ajunge la dorita. Numai de-odata va s'veda posteritatea, va veda lumea romana, că fondulu invetiatoriloru romani nitu pentru ajutorarea viduo-orfaniloru lor, s'a urcatu la o ma considerabila, la o suma insemnata. Nu trebae s'fiu prestitu cu darulu profetiei candu cu tota fermitatea potu asecură, că nu voru trece multi ani, si urmatorii Dvo-ri, respective viduo-orfanii acestoru-a pre voi, că pre-torii acestui institutu filantropicu si in momentu ve m bivecventă.

Gradinariulu in ochiadia, oltuesce, nobilitedia ramurii cea selbatea cu scopu s' s' aduca pome gustuose; c'uti, că numai pentru sine lucrudia si se ostenesce? Oh! d'insulu, ce e dreptu, pote s' aiba sperantia, că va gustă fruptele cele mustose, inse d'insulu mai multa lucr'a, asu-p' pentru urmatorii sei. Aspectulu gradinariului neobositu ve indemne si pre voi la o asemenea lucrare.

Dacă proiectulu meu, dacă cuvintele mele voru află unetu in inimele vostre; dacă sentiti necesitatea infiantandei unui asemene fondu, éca si eu d'în seraci'a mea pre cei ani, spre marirea fundulu infiantandu, vi promitu câte florini pre annu.

La lucru dara, domniloru invetiatori, luati la desbatere seriosa propunerea ac'est'a, si d. ca veti află, că porta in sine urmenele vietiei, rogu-ve, dati la silintia, că câtu mai candu acestu proiectu s' se prefaca in carne si sange, va s' se-i dati vietia.

Dumndiehu s' ve aiba sub scutulu seu si s' ve protega.

Urmare apoi aplausele neinterupte, si in ochii toturu invetiatoriloru vedeai lacrima de bucuria.

Audiai d'în gurele lor: Nu suntemu in stare a-i multiam cum se cuvine, pentru una asiè fapta maritimosi demna de laudatu.

O nespusa bucuria si desfatere ni petrunse sentiulu d'annu, că-ci aceea cestiune, ce pote in inimele nostre ascunsa, amorfita, dar' pre care Dsa o reinvia, reinnasch, asiè încātu a dou'a di, interesati fin-du de ac'esta santa causa, aleseram de membri in-primali, respective de comisiune centrale pentru elaborarea statuteloru pre prea-onor. D. Artemiu S i a r c a d i, iu-pectorulu scolaru alu Comitatulu Bihoru, pre prea-onor. D. Anlu V e l a, profesorulu cursulu suplementariu, D. Josifu Comanu, avocatulu, D. Grigoriu G r o g s i pre D. Anlu Gimanu, invetiatori normali, cari primindu ac'esta grea treina, in genere li esprimămu multiamita.

Domniloru si fratiloru! s'nu intardămu dara nici unu, ci s'ne apucămu la lucru, s' progresămu cu spiritulu capului si până ce statutele voru esi la lumina, s' luamu la desbatere seriosa, de cum-va voimu s' sentimu familiel nostre de peritiune. Si suntemu de totu siguri, că care invetiatoriu romanu cu sentiuri adeverate, ori d'în comitatu fia elu, se va grabi câtu mai tare, că s' de-una pe altariulu orfaniloru jert'a sa; că-ci, Domniloru, de ne vomu ajută noi pre noi, nimeu nu ne va ajută si opa mortea nostra familiel nostre sunt espuse peritiunei. Rogămu inca pre toti amicii nostri de pretotiudenea, că s'apriginesca apelulu nostru prin indemnările lor calduro-si binevoitorie.

Asemene rogămu inca si pre onoratele Redactiuni ale tuturor foieloru romane, că, reproducundu apelulu nostru, binevoiesca a deschide spatiu in foiele lor si pentru publicarea acestei salutarie idee. Astu-feliu numai curundu unu fi in stare, de a anuncia publiculu romanu infiantandea fundulu viduo-orfanulu alu invetiatoriloru gr. cat. romani d'în dieces'a oradana.*

Domndiehu s'ni stde intru ajutoriu!
Oradea-Mare, la 10 Septemvre, 1871.

D'în incredintiarea invetiatoriloru bihoreni, adunati la cursulu suplementariu,

P a u l u V o s t i n a r i u. m. p.
notariu interimalu.

*) Noi mai tare amu dorî s' vedemu infiantandu-se reunione a invetiatoriloru romani d'în Bihari'a, precum au facutu Selagianii, fără a dá locu la differentie religiozuarie.
Red.

— Cu această ocaziune înframu aici pre toți acei presiedinti de tribunale neromani, denumiți în locurile, unde majoritatea poporației este română, și adică: la tribunalul din Făgăraș este numit Jos. Keul; la cel din Săbiu Albert Haas; în Albă-Julia Ferd. Joksmann; în Hatiegu Ant. Pára; în Deva J. Bodola; în Aindu Al. Halmágyi; în Deesiu St. Torma; în Gherla Gregoriu Simay; în Clusiu Paulu Biró; în Mediasiu Lud. Binder; în Lugosiu Franciscu Szerényi; în Oravița Petru Papházy; în Timisiora Fr. Pottyondy; în Aradu Aless. Nagy; în Beiusiu Fr. Belizay; în Sighetul Marmatzei Jos. Szaplóczay.

*(Diuarium nou român îmbracat în ațila unghurească.) După încetarea „Concordiei“, gurelele cele rele vorbiu, că guvernul unghuresc voiesc să ede una alta foia română. Această dorință a guvernului o vedem asta-di realizându-se, căci, precum se anunță, preste puțin va vedea lumină dăile, aici în Pest'a, una foia română „Patria“ (se înțeleg cea „unghurească“) Scopul acestui lupu îmbracat în piele de miel este d'a lumină pre Romani, cătu de fericiți sunt ei sub parintescă ingrigire a guvernului unghuresc. Dacă stapanii dăile voiesc sinceru amicetia Romanilor, atunci lasese de asemenea midiloce ascunse, ei amble pre facia: restituia Transilvaniei autonomiei ei, dăe Romanilor drepturi egale cu unghurii, — și apoi li vomu fi amici, dar' se nu cugete că ne voru poté amagi cu

vorbe goale. Credem că neei unu romanu adevăratu nu va poté salutá altu-cum aparintia acestui diuarium unghuro-romanu.

*(Advocaturu nou.) Dlu Avramu Berlogea, asessoru în Oravița, cottulu Carasiului, făc dălele trecute censură advocatiale din legile civili și cambiali.

*(Fometea în Persia) a ajunsu până acolo, încatu orăciile și satele sunt parasite de locuitori, cari se dăcu de acolo pre unde esiste vegetatiune naturală și arbori, ale caroru foi se întrebuntesc spre a potolî suferințele stomacului, care cere înzedară nutrimentu. S'au trimisu ajutorie de pre la Bagdadu, dar' până aci sunt neindestulitorie.

Sciri electrice.

Praga, 30. sept. Maresialulu provincialu supremu va provocá în siedintia viitoră pre deputatii germani, că se vina a-si ocupá locurile în dieta.

Versalia, 30. sept. Numerulu tribunaleloru martfali de aici (8 la numeru) s'a duplicatu spre a pune odata capetu multimei de processe.

Constantinopole, 1. octomvre. Prin midilocirea Angliei s'a efectuitu impacatiunea cu chedivulu. Pasi'a Mahmudu a desavuatu politic'a

lui Aali. Vice-regele Egiptului va veni aici în decursulu acestei lune.

Viena, 2. oct. Desbaterea adresei se va începe joi. Projectulu de adresa este g. În cercurile politice de aici se crede, că în principelul de corona sassonu, care va sosi în are însemnătate politică.

Praga 2. oct. Conte Clam-Martini plecatu la Viena cu projectulu de adresa dietei, mană înse se va reintorce. — Minist' Jirececu se afla aici spre a mai moderá pre siunile cehiloru.

Viena, 3. oct. „Tageblatt“ aduce că situatiunea în Parisu ar' fi forte critică, causa că agitatiunile bonapartistice iđu dimens totu mai mari printre industriari și lucratori.

Burs'a de Viena de la 29. septemvre, 1871.

5% metall.	57.75	Londra	117.75
Imprum. nat.	67.80	Argintu	114.75
Sorti d'in 1860	95.75	Galbenu	114.75
Act. de banca	756.—	Napoleond'or	114.75
Act. inst. cred.	287.50		

Propriet., edit. și red. răspundiet.: ALES. ROMA

Deschiderea subscripțiunii de Actiuni

la

Institutulu de creditu și de economie

„ALBINA“

Concessionatu din partea înaltului ministeriu reg. ungh. de agricultură, industrie și comerțu cu datulu din 20. iuniu 1871. Nr. 6727

Capitalulu societății constă din 300.000 florini v. a. împărțitu în 3000 actiuni de câte 100 florini.

Capitalulu acestu-a se va poté înmulți de adunarea generală, cu aprobarea guvernului, prin alta seria de actiuni până la diușetate de millionu florini.

În casulu unei emisiuni nouă, actionarii de mai înainte au antaietatea dreptului, d'a primă, în mesur'a actiunilor ce posedu, actiunile seriei a două în pretiulu lor nominalu (§. 9.)

Se punu deci acum la subscriere publică 3000 actiuni.

Condițiunile sunt:

1. La subscriere se răspundu 10%, adică de la fa-care actiune 10 florini. Alte 20% se voru numeră la provocarea acestui comitetu, și anume în 30 dăile dela dău'a provocării. Versamintele aceste se cuietăza prin adevărinte interimali.
2. După răspunderea a 30% se voru edă pre numele respectiviloru certificate de actiuni provideute cu cuponi de interese și de cascigu.
3. Pentru coperirea speselor dela începutu se mai răspunde câte 1 florinu de actiune, care se va încassá cu rat'a II.
4. Versamintele mai departe voru urmă conformu § lui 10 din statute.
5. La casu, candu în terminulu pusu mai josu rezultatulu subscrieriloru va trece preste 3000 actiuni, se va face o reduțiune proporțională între toți subscribentii.

Subscrierile se facu: în Sibiu în cancelaria comitetului și la Domnulu Consiliariu Elia Macelariu, — în Brașov la D. comerciantă Ioane Padure, — în Zernesci la D. Protopopu Ioane Metianu, — în Făgăraș la D. Vice-capitanu districtualu Ioane Codru Dragusianu, — în Blăși la D. Professora Ioane M. Moldovanu, — în Sebeș la D. secretariu judiciale Ioane Paraschivu, — în Orăștia la D. advocatu Dr. Avramu Tincu, — în Hatiegu la D. comerciantă Nicolau Petroviciu, — în Deva la D. advcatu Dr. Lazaru Petcu, — în Băit'a la D. inspectoru scolasticu Iuliu Bardosf, — în Băia-de-Crisiu la D. protonotariu Sigismundu Borlea, — în Abrudu la D. advocatu Mateiu Nicola, — în Albă-Julia la D. senatoru magistratualu Alexandru Comanescu, — în Turd'a la D. advocatu Dr. Ioane Ratiu, — în Clusiu la D. jude singularu Iosifu Papu, — în Gherla la D. inspectoru de banca Ioane Muresianu, — în Deesiu la D. advocatu Gabriele Maniu, — în Siomcut'a-Mare la D. ablegatu dietale Ladisla Buteanu, — în Naseudu la D. directoru gimnasialu Dr. Ioane Lazaru, — în Reghinulu-Sasescu la D. advocatu Mihailu Orbonasiu, — în Tergu-Muresiului la D. comerciantă Iosifu Fulep, — în Sighisior'a la D. archiviariu magistr. Ioane Siandru, — în Mediasiu la D. advocatu Ioane Popa, — în Timisior'a la D. consiliariu de scole Dr. Paulu Vasiciu, — în Lugosiu la D. D. Dr. Aureliu Maniu, și Constantinu Radulescu, advocati, — în Caransebesiu la D. secretariu episcopescu Ioane Bartolomeu, — în Oravița la D. advocatu Simione Manguica, — în Panciov'a la D. locoteninte în pens. Ioane Balnosianu, — în Orșiov'a la D. proprietariu Vasiliu Popoviciu, — în St. Miclausiu-Mare la D. Protopopu gr. cat. Vincentiu Grozescu, — în Versietiu la D. practicantulu de advoc. Ioane Siepetianu, — în Aradu la D. vice comite Sigismundu Popoviciu, — în Világos (Sf'ra) la D. notariu opidanu Ioane Moldovanu, — în Lipov'a la D. comerciantă Davidu Simonu, — în Pecic'a-Romana la D. notariu N. Filimonu, — în Beiusiu la D. advocatu Parteniu Cosma, — în Oradea-Mare la D. proprietariu Nicolau Diamandi, — în Sighetul-Marmatzei la D. advocatu Dr. Ioane Mihali, — în Cernauti la D. professoru gimn. Ionu alui Georgie Sbierea, — în Pest'a la D. advocatu Florianu Varg'a, — în Viena la D. comerciantă B. G. Popoviciu.

La cancelaria acestui comitetu în Sibiu se primescu subscripțiuni și din provincia prin posta séu prin telegrafu cu tramiterea valoarei prescise totu prin posta.

Subscripțiunea este deschisă până la 10. octomvre a. c., ér' cu dău'a această se va încheia.

Statutele societății cum și blanchete de subscriere se afla depuse în biroulu comitetului cum și pre la toți reprezentantii nostri din afara.

Actionarii primescu statutele gratis, ér' altii cu 20 cruceri exemplariulu; blanchetele de subscriere se dau gratis.

Cancelaria comitetului este în Sibiu, strad'a Macelariloru Nr. 110, unde sunt a se adresá tote scrisorile.

Sibiu, 1. augustu, 1871.

Comitetulu fundatoriu.